

Хмельницька міська територіальна громада
Управління культури і туризму
Централізована бібліотечна система
Центральна публічна бібліотека

Сім'я. Діти. Суспільство
БІБЛІОДАЙДЖЕСТ

Хмельницький
2021

37.018(477.43)

С37

Сім'я. Діти. Суспільство: бібліодайджест / уклад. Л. І. Міль; ред. О. Б. Василюшина; Хмельниц. міська територіальна громада; Центральна публічна бібліотека. – Хмельницький: [б. в.], 2021. – 40 с.

37.018:314(477.43)](01)

Видання підготовлено в рамках реалізації міської Програми підтримки сім'ї на 2021-2025 роки, метою якої є створення правових, соціальних і економічних умов для належного функціонування та розвитку сім'ї, утвердження духовно і фізично здорової, матеріально та соціально благополучної сім'ї, забезпечення виконання сім'єю основних її функцій.

У бібліодайджесті вміщено сценарії сімейних свят, інформацію про місцезнаходження державних, громадських та благодійних організацій по підтримці та захисту прав сімей і дітей у м. Хмельницькому, розглянуто провідні напрями родинно-сімейного виховання.

Видання адресовано бібліотечним і педагогічним працівникам, школярам, студентам, молодим сім'ям, користувачам бібліотек та іншим зацікавленим. Воно для широкого кола користувачів.

Укладачка: Міль Л. І.

Редакторка: Василюшина О. Б.

Сімейне життя – це школа обов'язків, заснована на любові

Держава зароджується з сім'ї: з неї починається життя людини, в ній відбувається формування та розвиток її як особистості і як громадянина.

Сім'я, родина, рід, родовід, народ – поняття, що розкривають моральну й духовну сутність, природну послідовність основних етапів формування людини як особистості: від роду до народу, до нації – такий природний шлях розвитку кожної дитини, формування її національної свідомості, громадянської зрілості.

У сім'ї закладається основа особистості, її моральність, самобутність національного світовідчуття і світорозуміння. Родинне виховання – це перевірений віками досвід національного виховання в сім'ї, який є джерелом формування світогляду, трудової підготовки, фізичного змужніння, глибоких людських почуттів, любові до матері і батька, бабусі і дідуся, роду і народу, пошани рідної мови, історії, культури. Сім'я – той вузол, яким з'єднуються люди у суспільстві. То найбільша «вихователька» поколінь.

Обов'язок батьків щодо виховання дітей

Питання належного виховання дітей, досягнення порозуміння між батьками і дітьми, відповідальності батьків за неналежне виконання батьківських обов'язків завжди є важливими й актуальними.

Законом України «Про охорону дитинства» визначено, що батьки або особи, які їх замінюють, зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці. Закон передбачає, що виховання в сім'ї є першоосновою розвитку особистості дитини.

Відповідальність щодо виховання дітей покладена на обох батьків, незалежно від того проживають вони разом чи окремо,

оскільки обов'язок здійснювати належне виховання та нагляд за малолітнім є рівним для обох з них. Тому неналежне виховання малолітнього – це правопорушення батьків і, як наслідок, настання відповідальності.

Обов'язки батьків висвітлені в статті 150 Сімейного кодексу України, згідно з якою батьки зобов'язані: виховувати дитину в дусі поваги до прав та свобод інших людей, любові до своєї сім'ї та родини, свого народу, своєї Батьківщини; піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток; забезпечити здобуття дитиною повної загальної середньої освіти, готувати її до самостійного життя та поважати дитину.

За невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо виховання дітей батьки можуть бути притягнені до різних видів юридичної відповідальності, а саме:

Адміністративна відповідальність

Ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей, – тягне за собою попередження або накладення штрафу від одного до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (стаття 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

Доведення неповнолітнього до стану сп'яніння його батьками, особами, які їх замінюють, або іншими особами, – тягне за собою накладення штрафу від шести до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (стаття 180 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

Кримінальна відповідальність

Злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки, – карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк (стаття 166 Кримінального кодексу України).

Використання батьками або особами, які їх замінюють, малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (систематичного

випрошування грошей, речей, інших матеріальних цінностей у сторонніх осіб), – карається обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк (ч.1. ст. 150-1 Кримінального кодексу України).

Злісне ухилення від сплати встановлених рішенням суду коштів на утримання дітей (аліментів), а також злісне ухилення батьків від утримання неповнолітніх або непрацездатних дітей, що перебувають на їх утриманні, – карається штрафом від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від вісімдесяти до ста двадцяти годин або виправними роботами на строк до одного року, або обмеженням волі на строк до двох років (ч.1. ст. 164 Кримінального кодексу України).

Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, у пияцтво, у заняття жебрацтвом, азартними іграми, – карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років (ч.1. ст. 304 Кримінального кодексу України).

Сімейно-правова відповідальність

Батьки можуть бути позбавлені батьківських прав, якщо буде встановлено, що вони ухиляються від виконання батьківських обов'язків по вихованню дітей, не забрали дитину з пологового будинку, жорстоко поведуться з дітьми, є хронічними алкоголіками чи наркоманами, вдаються до експлуатації дитини, примушують до жебракування та бродяжництва (ст. 164 Сімейного кодексу України).

Статтею 12 Закону України «Про охорону дитинства» визначена відповідальність батьків за розвиток дитини, а саме:

1. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості.

2. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини.

3. Батьки та особи, які їх замінюють, зобов'язані:

✓ постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей;

- ✓ поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до державної і рідної мови, сім'ї, старших за віком, до народних традицій та звичаїв;

- ✓ виховувати повагу до національних, історичних, культурних цінностей українського та інших народів, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання та навколишнього природного середовища, любов до своєї країни;

- ✓ сприяти здобуттю дітьми освіти у навчальних закладах або забезпечувати повноцінну домашню освіту відповідно до вимог щодо її змісту, рівня та обсягу;

- ✓ виховувати повагу до законів, прав, основних свобод людини.

Держава надає батькам і особам, які їх замінюють, допомогу у виконанні ними своїх обов'язків, захищає права сім'ї.

Частиною другою статті 25 Закону України «Про повну загальну середню освіту» визначено, що на батьків учнів, а також керівників закладів освіти, які виконують обов'язки опікунів дитини у випадках, визначених законом, покладається відповідальність за здобуття ними повної загальної середньої освіти.

У місті діє Програма підтримки сім'ї на 2021-2025 роки. Мета Програми полягає у створенні правових, соціальних і економічних умов для належного функціонування та розвитку сім'ї, утвердження духовно і фізично здорової, матеріально та соціально благополучної сім'ї, забезпечення виконання сім'єю основних її функцій.

Основними завданнями Програми є:

- ✓ всебічне зміцнення правових, моральних та матеріальних засад сімейного життя;

- ✓ запровадження правової, психолого-педагогічної та організаційно-методичної системи з метою створення оптимальних соціально-економічних умов для повноцінного виховання дітей у сім'ї;

- ✓ підвищення рівня економічної активності та самостійності сімей, передусім тих, що мають дітей, оптимізація їх соціального захисту;

- ✓ створення системи цілеспрямованої підготовки майбутніх батьків до подружнього життя, підвищення рівня психолого-педагогічної культури громадян;
- ✓ стимулювання активності громадських організацій, діяльність яких спрямована на підтримку сім'ї.

Патронатна сім'я

26 січня 2016 року був прийнятий Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми», який уперше в українському законодавстві закріпив таку сімейну форму влаштування дітей, як патронатна сім'я.

Патронатна сім'я – це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин.

Патронатна сім'я може знадобитися:

- ✓ дітям, які за різних обставин тимчасово не можуть перебувати у власній сім'ї або їхні батьки чи особи, які їх замінюють, не можуть піклуватись про них;
- ✓ дітям, батьки яких або особи, що їх замінюють, померли, пропали безвісти;
- ✓ дітям, батьки яких потребують термінового лікування;
- ✓ новонародженим дітям, від яких відмовились батьки;
- ✓ дітям, залишеним батьками без догляду;
- ✓ дітям з сімей, в яких існує загроза їх життю та здоров'ю;
- ✓ дітям, які зазнали насильства, жорстокого поводження.

Термін перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя не може перевищувати трьох місяців. Коли є обставини, що обґрунтовують необхідність і доцільність перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя триваліший термін, орган опіки та піклування може його продовжити, однак не більше ніж до шести місяців.

«єМалятко»

З метою створення сприятливих умов для реалізації прав дитини у 2020 році в Україні стартував експериментальний проєкт під назвою «єМалятко».

З 07 липня 2020 року місто Хмельницький, одним із перших, доєдналося до реалізації нової комплексної послуги *єМалятко*. Послуга *єМалятко* дозволила максимально спростити отримання послуг батьками й оптимізувати роботу органів державної влади та місцевого самоврядування. Раніше, аби скористатися даними державними послугами, батькам потрібно було відвідати 11 установ, зібрати 37 документів та витратити на це близько 10 днів.

Лише на підставі однієї заяви батьки новонародженої дитини можуть отримати послуги в рамках комплексної послуги «єМалятко»:

- ✓ державна реєстрація народження дитини;
- ✓ реєстрація місця проживання дитини, що народилася;
- ✓ призначення допомоги при народженні дитини;
- ✓ реєстрація народженої дитини в електронній системі охорони здоров'я;
- ✓ реєстрація народженої дитини у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків (отримання ІПН);
- ✓ визначення походження дитини, що народилася, батьки якої не перебувають у шлюбі між собою;
- ✓ визначення належності дитини до громадянства України;
- ✓ присвоєння дитині унікального номера запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (УНЗР);
- ✓ призначення допомоги багатодітним сім'ям.

Послуги надаються на вибір та за бажанням батьків.

Провідні напрями родинно-сімейного виховання

Сім'я – це основний елемент суспільства. Тому не дивно, що існує багато свят, присвячених сім'ї.

Український День родини – відносно молоде свято і відзначається з 2012 року. Відповідний Указ Президента України № 1209/2011 "Про відзначення в Україні деяких пам'ятних дат і професійних свят" був підписаний 30 грудня 2011 року. Святкування цього дня має щорічний характер і встановлено на 8 липня.

У міжнародному співтоваристві День сім'ї засновано Генеральною Асамблеєю ООН ще в 1993 році і відзначається 15 травня.

Міжнародний день батька у світі та Україні святкують у третю неділю червня. Ця традиція зародилася у США в 1966 році. В Україні, окрім міжнародного, існує ще й неофіційний день

вшанування батька – у вересні. Святкування Дня батька загалом відбувається двічі на рік – у третю неділю червня та у третю неділю вересня. Однак в Україні офіційне вшанування татусів відбувається саме в перший місяць літа. Відзначати його почали зовсім нещодавно – з 2019 року.

Календар державних та міжнародних свят:

20 лютого	Всесвітній день соціальної справедливості
друга неділя травня	День матері
15 травня	Міжнародний день сім'ї
25 травня	Міжнародний день зниклих дітей
1 червня	Міжнародний день захисту дітей
4 червня	Міжнародний день безневинних дітей – жертв агресії
12 червня	Всесвітній день боротьби з дитячою працею
третя неділя червня	День батька
8 липня	український День родини
11 серпня	День сина і дочки
третя неділя вересня	День батька
24 жовтня	Міжнародний день Організації Об'єднаних Націй (День ООН)
20 листопада	Всесвітній день дитини
25 листопада	Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок.

Нормативна база:

- Конституція України,
- Сімейний кодекс України,
- Кримінальний кодекс України,
- Кодекс України про адміністративні правопорушення,
- Закон України «Про охорону дитинства»,
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»,
- Закон України «Про освіту»,
- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»,
- Закон України «Про соціальні послуги».

Державні, громадські та благодійні організації по підтримці та захисту прав сімей та дітей у м. Хмельницькому:

Благодійна місія **«Оберіг»**

м. Хмельницький, вул. Кооперативна, 1

Благодійна організація "Всеукраїнський благодійний фонд **«Озеро надії»**"

м. Хмельницький, вул. Щедрина, 64

Телефон: +38 (099)5671359

Благодійна організація **«Фонд родини Кольгофер»**

м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 21

Телефон: +38 (067)3800029

E-mail: fondrodyukolgofer@gmail.com

Благодійний фонд **«В майбутнє з надією»**

м. Хмельницький, вул. Сквороди, 17/3

Телефон: 0382723668; 382222123

Благодійний фонд **«Вікторія»**

м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 70

Телефон: 0382715363

Благодійний фонд **«Дихай вільно»**

м. Хмельницький, вул. Квіткова, 26

Телефон: 0382723836; 380683283834

Благодійний фонд **«Калинка»**

м. Хмельницький, вул. Лісогринівецька, 10/1, кв. 47

Телефон: 0382700324

Благодійний фонд **«Милосердя»**

м. Хмельницький, вул. С. Бандери, буд. 10, кв. 46

Телефон: 0382705418

Благодійний фонд **«Надія»**
м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 257
Телефон: 038220044

Благодійний фонд **«Щедрість»**
м. Хмельницький, вул. Шевченка, буд. 40/2
Телефон: 0382776501; 0382702254

Громадська організація **«Територія добра Поділля»**
м. Хмельницький, вул. Гагаріна, 5, офіс 327 (Готель
«Центральний»)
Телефон: +38 (096) 4096797

Громадська організація **"Консультаційний центр «Щаслива сім'я»"**
м. Хмельницький, вул. Львівське шосе, 18
Телефон: +38 (097) 7900502

Громадська організація **«Захист прав дітей»**
м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 122/1
Телефон: +38 (097) 5080608

Громадська організація **"Об'єднання «Хмельниччина без сиріт»"**
м. Хмельницький, пров. Дубівський, 18
Телефон: +38(097)6702353; +38(067)3362302

Міська благодійна організація інвалідів та малозабезпечених сімей **«Віра, Надія, Любов»**
м. Хмельницький, вул. Довженка, 16, кв. 17
Телефон: 0382744309

Служба у справах дітей
м. Хмельницький, вул. Грушевського, 88
Телефон: 0382752720

Хмельницька обласна благодійна організація **«Сім'я і дитина»**

м. Хмельницький, вул. Гагаріна, буд. 3, кв. 117

Хмельницька обласна благодійна організація **«Прометей»**

м. Хмельницький, вул. Гагаріна, 18

Телефон: 0382764888

Хмельницьке обласне представництво національного фонду соціального захисту матерів і дітей **«Україна дітям»**

м. Хмельницький, Майдан Незалежності, 1, к. 117

Телефон: 0382702884

Хмельницький благодійний фонд **«ХЕСЕД БЕШТ»**

м. Хмельницький, вул. Шевченка, 40/2

Телефон: 0382702254

Хмельницький міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 38

Телефон: 0382794668

Хмельницький міський центр соціальної підтримки та адаптації

м. Хмельницький, вул. Житецького, 22

Телефон: 0382752986; 0382675113

Хмельницький обласний благодійний фонд **«Великий дім»**

м. Хмельницький, вул. Інститутська, 20, кв. 26

Хмельницький обласний благодійний фонд **«Від серця до серця»**

м. Хмельницький, вул. Івана Франка, 6, кв. 22

Телефон: 0382654119

Хмельницький обласний благодійний фонд **«Майбутнє України»**

м. Хмельницький, вул. Красовського, 6

Хмельницький обласний благодійний фонд **імені Пресвятої Діви Марії**

*м. Хмельницький, вул. Степана Бандери, буд. 10, кв. 147
Телефон: +38 (067) 3830142*

Хмельницький обласний благодійний фонд **«Центр Добриня»**

*м. Хмельницький, вул. Козацька, 60, кв. 9
Телефон: +38 (096) 7232939*

Хмельницький обласний благодійний фонд **«Карітас»**

*м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 10/3
Телефон: +38 (067) 5572128
E-mail: caritas.km@gmail.com*

Хмельницький обласний благодійний фонд **«Діти – Майбутнє»**

*м. Хмельницький, вул. Горбанчука, 7 кв. 17
Телефон: +38 (097) 4521334*

Хмельницьке обласне відділення міжнародного благодійного фонду **«Не байдужі люди»**

м. Хмельницький, пров. Іподромний, 18, кв. 30

Хмельницький обласний центр матері і дитини

*м. Хмельницький, Львівське шосе, 10/1
Телефон: 0382622150*

Хмельницький обласний центр соціально-психологічної допомоги

*м. Хмельницький, Львівське шосе, 10/1
Телефон: 0382746472*

Хмельницький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

*м. Хмельницький, Львівське шосе, 10/1
Телефон: 0382765558; 0382650238
E-mail: hocsssdm@ukr.net*

ГАРЯЧІ ЛІНІЇ:

Урядова гаряча лінія: **15-47**

Гаряча лінія Національної поліції України: **0-800-500-202**

Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації: **0-800-500-335**

Короткий номер з мобільного: **116-123**

Національна дитяча гаряча лінія: **0-800-500-225**

Короткий номер з мобільного: **116-111**

Гаряча лінія при управлінні охорони здоров'я: **707-103**

Якщо Ви опинилися в ситуації домашнього насильства, телефонуйте: **102**

У разі зникнення дитини звертайтеся до Служби розшуку дітей: **116-000**

Спеціалізована служба «Телефон Довіри **15-50**»: цілодобово надається екстрена психологічна допомога консультантами-психологами телефон **0671331550**.

Сценарій сімейного вечора «Традиції сім'ї»

Оголошення!

Шановні батьки та діти! Запрошуємо вас на сімейний вечір «Традиції сім'ї».

Меню:

1. Салат з традицій і їхньої ролі.
2. Закуска «Герб сім'ї».
3. Гаряче «Презентація традицій своєї сім'ї».
4. Асорті «Калейдоскоп ідей».
5. Десерт «Майстер-клас з виготовлення букета з цукерок».

Із собою мати:

- гарний настрій;
- бажання співпрацювати;
- запас вільного часу.

Цільова аудиторія: батьки з дітьми.

Попередня підготовка: анкетування дітей.

1. Найулюбленіші свята у ваших сім'ях. Чому?
2. Як проходять свята у ваших сім'ях?
3. Чи берете ви участь у підготовці до свят. Яку?

4. Що б ви хотіли змінити при проведенні свят вдома?

Ведуча: Добрий вечір, шановні батьки та діти! Сьогодні ми проводимо вечір, на який запросили молодше і старше покоління. Тому попрошу бути вас: активними, але не шумними; веселими, але не саркастичними; стриманими, та не мовчазними.

Вправа 1. «Сімейні цінності»

На столах у вас лежать аркуші А4: спробуйте перерахувати цінності вашої сім'ї. Сімейні цінності: повага до старших, любов і терпіння до дітей, святкові традиції, читання книг і т. д.

Ведуча: Традиції – це шлях, який об'єднує і зміцнює сім'ю. Робить її одним цілим. Кожна сім'я – унікальна по-своєму.

Вправа 2. «Герб сім'ї» (колаж – 15 хв)

І ми пропонуємо показати визначну рису своєї сім'ї через створення герба, враховуючи традиції, які у ній панують. Зазвичай у гербі відображаються цінності сім'ї. Герб – це символ єдності, духовної спільності. Герби почали поширено використовувати в кінці ХХІІ ст. Причиною їх поширення стали хрестові походи з їх битвами. Відмінні малюнки на щитах допомагали воїнам впізнавати противника на віддалі, відрізнити соратника від ворогів. Ще до хрестових походів древні народи вибирали собі символи як відмінну ознаку. Але саме лицарські походи стали початком створення особливої геральдичної символіки, в якій був певний смисл, пов'язаний з особистістю чи життєвими віхами кожного з носіїв герба. Такими символами люди гордились і через століття, оскільки вони вказували на древність роду і героїчні вчинки предків. Створіть герб власної сім'ї. Можете використовувати олівці, фломастери, вирізані картинки. Герб може бути будь-якої форми – для цього у вас є ножиці на столах. (Презентація гербів)

Вправа 3. Роль традицій (мультимедіа). У своїх гербах ви показали традиції і цінності сім'ї. Але що таке традиції? Традиція – це досвід, звичаї, погляди, смаки, норми поведінки, що склалися історично і передаються з покоління в покоління. У нашого народу споконвіку дотримувалися різних традицій:

- традиції проведення свят;
- традиції поваги до старших, у родинах дотримувались таких моральних заповідей: «Шануй вітця твого і матір твою, щоб тобі було добре і щоб ти довго прожив на землі», «Люби ближнього

як самого себе»; шанували моральні чесноти – мудрість, справедливість, мужність, стриманість; поважали «дев'ять плодів Святого Духа»: любов, радість, мир, терпеливість, доброту, милосердя, віру, лагідність, поміркованість;

- традиція передачі трудового досвіду;
- мистецькі виховні традиції;
- релігійні виховні етнотрадиції;
- традиції любові до дітей та відповідальності за їхню долю.

Відомо, що найвпливовішими вихователями є батьки. Народ шанує тих батьків, які поряд з вимогливістю і справедливістю проявляють чуйність до синів та дочок і водночас засуджує ухиляння від батьківських обов'язків. Про батьківство і материнство, сім'ю поширено багато народних висловів.

Вправа 4. «Приказки».

Пропонуємо вам ці вислови зачитати. На столах у вас лежать конверти, у них надруковані слова. З розрізаних слів складіть приказки про сім'ю:

«Дітям потрібні не повчання, а приклади» *(Жозеф Жубер)*

«Якщо дитина не буде відчувати, що ваш будинок належить і їй теж, вона зробить своїм домом вулицю» *(Надін де Ротшильд)*

«Дерево красне корінням, а людина – родом»

«Без сім'ї немає щастя на землі»

«Добрі діти батькам вінець, а злі діти – батькам кінець»

«Яке дерево – такі й квіточки, які батьки – такі й діточки»

«Яка сім'я – такий і я»

«Який дуб – такий тин, який батько – такий син»

«Слухай старих людей, то й чужого розуму наберешся і свого не згубиш»

Вправа 5. Презентація традицій сімей (30 хв).

Дехто з вас готував презентацію власних традицій у сім'ї, попросимо поділитися досвідом. (Сім'ї презентують традиції, які панують у їхніх сім'ях (батьки з дітьми попередньо готують завдання на мультимедіа).

Вправа 6. Калейдоскоп ідей (15 хв).

Поділіться власними традиціями у ваших сім'ях (батьки й діти розповідають – 10 хв).

Світ доброти, краси, гармонії відкривається перед людиною через свята. Через участь у цих святкуваннях людина долучається до духовної культури народу, відчуває свою причетність до даної цивілізації. У кожного свята – свої традиції. Новий рік особливо багатий на усілякі звичаї та ритуали. Приміром, у домівці неодмінно має бути прикрашена ялинка або сосна, на столі – шампанське, а під бій курантів заведено загадувати найзаповітніші бажання. Але є ще традиції сімейні, які батьки та діти повторюють рік у рік, а іноді – з покоління в покоління. Такі звичаї об'єднують домочадців, дарують відчуття магії та неповторності новорічної ночі. Пропонуємо вашій увазі калейдоскоп новорічних ідей.

1. В очікуванні дива.

Підготовку до Нового року можна почати заздалегідь, і жити в передчутті свята. Наприклад, 19 грудня, в день Святого Миколая, повісьте на ручку дверей або на камін смугасті шкарпетки для подарунків і покладіть туди листи для Діда Мороза. А пізніше дідусь покладе туди подарунки та листівки з побажаннями. За 12 днів до Нового року кожного вечора на вечерю готуйте нову страву або страви різних національних кухонь. У процесі приготування можна розповісти дітям багато пізнавального про країни та континенти. А під час вечері можна загадувати бажання.

2. Домашня стінгазета.

Спробуйте зробити разом домашню газету. Нехай вона буде яскравою, смішною, з добрими побажаннями. Намалюйте новорічну ялинку, а замість кульок приклейте фотографії своїх рідних, напишіть побажання, вірші, шаради, загадки, шаржі. Можна навіть влаштувати змагання – батьки роблять свою газету про дітей, а діти – про батьків. Цікаво буде спостерігати, як з кожним роком дедалі серйознішими стають побажання дітей і як вони змінюються на фотографіях.

3. Ялинкова іграшка – своїми руками.

Колись давно ялинкові іграшки майстрували своїми руками. Використовували будь-які підручні матеріали – лялечки, сердечка, обгортковий папір, вату, обрізки тканини. Може, й у вашій сім'ї з покоління в покоління передається така іграшка? Якщо ні, ви можете розпочати з дітьми таку традицію, і нехай кожен із

нащадків зможе побачити іграшки, зроблені вашими руками. А ще можна виготовити саморобні вітальні листівки для всіх членів сім'ї.

4. Сімейний альбом.

Наприкінці грудня попросіть усіх домашніх написати про те, як минув рік, що збулося із загаданого, що сталося хорошого. Зберіть усі твори в один альбом, вклейте кращі фото. Можна змонтувати фільм з домашнього відео за минулий рік, записати на диск і відправити в той же альбом, у спеціальну кишеньку.

5. Мрії збуваються!

У перші хвилини Нового року роздайте усім членам сім'ї папір і ручки – нехай кожен запише все, що хоче одержати та чого хоче досягти в Новому році. Потім записку треба згорнути в трубочку, підписати та покласти в порожню пляшку від шампанського. Вона зберігатиметься до наступного Нового року. Тоді ці записки прочитаєте й здивуєтеся – але ж багато чого збулося!

6. Пошуки подарунків.

Зазвичай подарунки кладуть під ялинку. А можна влаштувати мініквест – розвісьте на гілках записки із вказівкою місць, де шукати презенти. Записок може бути кілька. Тож у пошуках подарунка рідним доведеться і під ліжко зазирнути, і на балкон вийти.

Це лише кілька традицій, для прикладу, але можна вигадати щось своє, особливе – новий ритуал достеменно приживеться у сім'ї і стане одним із довгоочікуваних новорічних чудес.

Вправа 7. Створення сімейних календарів.

Свято – це особливий стан душі, радісний емоційний підйом. Свята, пов'язані з історією країни, з її віковими традиціями, обрядами, звичаями дозволяють людині усвідомити свою єдність з усім народом, відчувати єдність із сім'єю, родиною. Календар свят змінюється, як змінюється історія Вітчизни. Незмінними залишаються традиційні християнські свята, інтерес до яких значно зріс. І це не просто цікавість. Знання витоків вітчизняної культури, моралі і звичаїв свого народу, допоможе зрозуміти історію своєї країни.

Зараз ми пропонуємо вам створити «Календар свят», в якому відмітите свята у вашій сім'ї. Ви бачите, що в календарях відмічені вже такі свята, як: День матері – друга неділя травня, День сім'ї –

15 травня, День захисту дітей – 1 червня, День батька – третя неділя вересня, Всесвітній день дитини – 20 листопада.

Завдання (роздаються календарі, в яких відмічаються свята кожної сім'ї: дні народження усіх членів сім'ї, день матері, дитини, батька...).

Вправа 8. Майстер-клас з виготовлення букета з цукерок.

Сюрприз. Батькам презентується під музику слайди з показом фотографій (фотографії були раніше зібрані в дітей, на яких зображені батьки з дітьми) під пісню «Родина, родина» Н. Яремчука.

Сценарій родинного свята «З родини йде життя людини»

Ведуча: Добрий день, дорога громадо!

Ведучий: Сердечно вітаємо всіх з Днем родини!

Ведуча: Раді бачити сьогодні усю нашу громаду, що зібралася у нашій святковій оселі – гостей, батьків і матерів, багатодітні сім'ї, родини нашого села, місцевих аматорів, і, звичайно, наших діток!

Ведучий: Готуючись до цієї зустрічі, багато нового і цікавого ми дізналися про невідомі сторінки з минулого села, про наших предків, відомих односельців, про історію багатьох родин.

Ведуча: Приємно відзначити, що на свято прийшли люди, з якими надіємося поріднитись. Вони стануть учасниками нашого об'єднання. Адже їхніх великий життєвий досвід допомагатиме у спільній справі виховання наших дітей гідними членами великої української родини.

Ведучий: Давайте, хоч би на хвилину,

Забудемо клопоти усі,

І об'єднаємось в міцну родину,

І пригадаємо забуту пісню цю.

Звучить пісня «Смерекова хата» (муз. М. Бакая, сл. П. Дворського).

Ведуча: Наша зустріч цікава тим, що сьогодні відбудеться щира розмова про любов і долю, про найважливіше у житті кожної людини – сім'ю, родину. Нам є про що поговорити, є чим поділитися одне з одним.

Ведучий: «З родини йде життя людини» – говорить народна мудрість. І це справді так. Як зі струмочка починається ріка, так і життя починається з родини. Виховання у сім'ї є першоосновою

розвитку дитини. Духовний вплив батьківського дому на її формування створюється завдяки щирій материнській ніжності, небагатослівній любові батька, домашньому теплу, затишку, захисту і сімейній злагоді.

Ведуча: Наша дорога у життя, у великий світ починається з домівки, з материнського серця, від батьківського порогу. Через усе життя ми несемо в душі першу стежину дитинства, яка озивається в нашій пам'яті дзвоном чистих криниць, теплими та студеними росами, скрипом хвіртки, хатнім порогом, річкою, ставком, городом, обсадженими вербами.

Ведучий: Усі стежки-дороги, пройдені у житті, перетинаються з першою стежиною. А на ній – одвічний голос материнської душі й батьківського серця. З надією і сподіваннями мати завжди вчила жити по-божому, дарувала своїй дитині в дорогу вишиті рушник та сорочку-вишиванку, як обереги, як свою материнську любов, що збереже і захистить своїх дітей у далеких дорогах життя.

Ведуча: Сім'я, родина, батьківщина – це єдині поняття. Людина до глибокої старості пов'язана з тією сім'єю, з якої вона вийшла, і все життя пов'язана із землею, де вона народилася і зросла. Куди б не закинула її доля, вона завжди подумки зі своїм корінням.

Звучить пісня «Душі криниця» (муз. О. Морозова, вірш А. Демиденка).

Ведучий: Народне прислів'я говорить: «Жінка для совіту, теща для привіту, а матінка рідна – краща усього світу».

Ведучий: Для кожної дитини її мама найкраща, найдорожча, найближча. У народі здавна говорили: «Нема цвіту кращого від маківочки, нема роду милішого від матіночки», «Рідної матері слівце – як літнє сонце: бо хоч навколо хмарненько, а від маминого слова тепленько», «Який кущ – така й калина, яка мати – така й дитина».

Ведуча: Бо вона – МАТИ, душа сім'ї, берегиня домашнього вогнища, тепла і затишку, навіть гнів її та покарання діють якимось особливо: «Материн гнів, як весняний сніг: рясно впаде, та скоро розтане», «Мати однією рукою б'є, а другою гладить».

Ведучий: Український народ споконвіку шанує матір. Великим гріхом вважалось сказати грубе слово матері чи виявити неповагу. «Не соромся старої матері й латаної сорочки» – вчить народна мудрість. На матір покладался нелегкий обов'язок – виховання

дітей. Від людей важко щось приховати, тому говорять: «Яка Марія, така й дочка зріє».

Ведуча: Рідну матір згадують у молитвах. Мати-берегиня стоїть біля витоків нового життя, вона плакає це життя і зміцнює. У цьому її Боже призначення і найголовніша сутність на землі.

Звучить пісня про маму

Ведучий: Батько – господар дому, він є прикладом у всьому для дітей. Про це говорять народні прислів'я, приказки: «Яке дерево – такі в нього і квіточки, які батьки – такі їхні діточки», «Який дуб – такий тин, який батько – такий син».

Ведуча: Від слова «батько» пішли поняття Батьківщина – країна, де ти народився і є її громадянином. Батько, мати, діти – це сім'я, родина. Сестри і брати, бабусі і дідусі, мамині і татові – це рідня родини. Родина до родини – це народ. Як струмочки зливаються в одну річку, так і родини зливаються в могутній народ.

«І буде сильним і могутнім Родовід»

Із сивої минувшини, з далеких літ,
Дісталось в спадок правило про Рід,
Про те міцне коріння, без якого
Не було б в світі вже давно нікого!

Де – ти творець і витвір свого Роду,
Продовжуєш життя і бережеш Природу!
Цінуєш Землю – твій гостинний дім,
Теплом його наповнюєш людським!

Де з діда-прадіда тече Життєва сила,
Де материнська ласка має крила,
Де цілий світ бабусиних казок,
Де приклад батька – основний зразок!

Де є мораль – як цінностей насіння,
Повага, доброта, порозуміння,
Де кожен правильний життєвий крок –
Це для майбутніх поколінь урок!

Де є тобою зрощених сім «Я»,
Де ти не сам, а в тебе є Сім'я,
Де ніжні рученята внука, чи дитини
Любов і щастя дарують щоднини!

Це є той скарб, що в світі найцінніший –
Незмінний він, ну а тому – найбільший –
Сімейні цінності – Гармонія, Краса,
Духовність, Віра, Мудрість, Простота!

Ти спадок цей онукам передай,
Доповнюй, збільшуй, серцем провіряй,
І буде сильним, і могутнім Родовід –
У всіх світах і на мільйони літ!

В. Стасюк

Ведуча: Дуже часто ми задумуємося над тим, яке то щастя, що є на світі батьківська оселя, де нас люблять, завжди так чекають. У кожній родині означений свій спосіб життя, звичаї, сімейні традиції. Є вони і в родинах, які у нас в гостях. Тут склалися добрі традиції від своїх предків. І нехай вони – не відомі історичні особи, проте це прості, хороші, гідні поваги люди, якими пишається родина. Про них ми сьогодні згадаємо.

Ведучий: На свято ми запросили родини ... – маленькі держави. У кожної з них своя «конституція», свій «парламент», свій «президент». А любов у всіх одна, хоч долі таки різні. Ці «держави» об'єднує найцінніший скарб – це гарні, талановиті діти, обдаровані члени родини... та цікаві історії з їхнього життя.

Ведуча: Першою представляємо родину учасника нашого свята.... *Розповідь про родину, надання слова голові сім'ї.*

Ведучий: «Батько і мати» ... Ця пісня на вірш В. Крищенка, музику О. Злотника буде дарунком для вас, родинно....

Звучить пісня.

Ведуча: Дорогі друзі! Продовжуємо знайомство з родинами нашого міста (села). У цій родині ми представляємо

Виступ представника родини.

Виконується музичний номер.

Ведучий: Усім багатодітним родинам представники влади та діти підготували невеликі подарунки і сьогодні ми їх вручаємо.

Представник місцевої влади та діти вручають подарунки.

Ведучий: Запрошуємо на сцену майбутнє України – дітей.

На авансцену виходять діти.

Ведуча: Дорогі діти, якщо вас скривдили, хто пригорне, поцілує, зрозуміє і втішить? *(Відповідають – мама!)*

Якщо ви чогось не розумієте, хто це роз'яснить? (*Відповідають – мама, тато, бабуся, дідусь*).

Діти читають вірші.

Дитина 1.

Вогнище родинне
На білому світі єдине,
Як і Дніпрова течія.
Домашнє вогнище родинне,
Оселя наша і сім'я.

Дитина 2.

Як мені вас не любити,
Рідний батьку, нене,
Та ви ж мене згодували
І дбали про мене.
Та ви ж мене згодували
Щирими руками,
Ой нема то ніде в світі,
Як в батька і мами.

Дитина 3.

Батько розуму навчає,
Мати приголубить.
Ніхто мене так на світі,
Як вони, не любить.
Дай же, Боже, щоб я виріс,
В школі гарно вчився,
Щоб я батькові і неньці
Добре відплатився.

Помічники

Дуже любим нашу маму
Ми з маленьким братом.
Завжди мама грає з нами,
Всіх бадьорить жартом.
І смачні готує страви,
Й перша на роботі,
А відомо, в чім тут справа,
Лиш мені й Володі.
Бо взяли її турботи

На свої ми плечі,
Пізно мама йде з роботи,
Вже на дворі вечір.
На поріг лише ступає
Й усмішки не втрима:
Чистотою посуд сяє,
Брат підлогу вимив.
І усі политі квіти,
Й вивчені уроки,
І вечерю розігріти
Встигли ми достроку.
Ось чому встига маленьким
Розповісти казку,
І погратися із нами,
Пісню заспівати....
Берегти й любити маму,
Вміємо ми з братом.

Л. Письменна

Сестричка

Ростом невеличка
І швидка-швиденька –
Це моя сестричка,
Ще вона маленька.
Так, як всі дівчата,
Все вона з нитками –
Учиться в'язати
У своєї мами.
Вчора здивувала
Всіх моя сестричка –
Братику зв'язала
Білі рукавички!
Легкі, як пушинки,
Теплі та м'якенькі...
От вам і сестричка,
От вам і маленька!

Г. Бойко

Ведучий: На жаль, батькам не завжди випадає приділити належну увагу дитині. А їй, як повітря, потрібне безпосереднє спілкування. Привчати дитину до праці, виховати любов до природи, до людей – це таке ж важливе завдання, як і навчити перших кроків. Тому саме бабуся і дідусь є незамінними помічниками і доброзичливими вчителями.

Ведуча: Музичні вітання.

Виступ (3-4 номери) дитячих аматорських колективів.

Ведучий: Дорога родино! Усе сказане сьогодні стосується кожного: і сім'ї, і громади, і наших дітей – майбутніх громадян рідної держави. Нехай же це свято об'єднає нас усіх у найважливішій справі – вихованні нового покоління, у сподіванні радісного завтра!

Ведуча: Діти! Коли станете дорослими, не забувайте рідний дім, батьків, які робили і роблять усе для того, щоб ви вирости справжніми людьми. Любіть рідний край, землю, захищайте її, будьте патріотами нашої рідної держави України.

Ведучий: Наші діти – наше майбутнє, вони продовжувачі родинних традицій, родовідної пам'яті. Маємо надію, що ви, діти, будете берегти найдрібніші згадки про своїх рідних і передасте цю пам'ять своїм нащадкам. Ніколи не переривайте ланцюжок пам'яті, який з'єднує наші покоління. І чим міцнішим буде цей ланцюжок, тим міцніше буде наше коріння, тим міцніше стоятиме на своїй землі наш народ, наша Україна.

Звучить пісня «Родина» (муз. О. Злотника, вірш В. Крищенко).

Сценарій свята «День родини»

Ведуча: Добрий вечір, дорогі гості! Ми раді вітати вас на нашому святі! Щороку 8 липня в нашій країні відзначається День сім'ї, любові і вірності. Символічно, що вперше його святкували у 2008, який був оголошений Роком сім'ї. Свято це молоде, йому всього ... років!

Ведучий: Ми будемо вам ставити різні питання, а ви намагайтеся на них відповісти. Потім ви візьмете участь у цікавій конкурсній програмі.

Ведуча: Отже, ми починаємо. Перше питання – залу: що є символом цього свята? Хто знає, підніміть руку ... Так, це РОМАШКА. Ромашка – це найвідоміша квітка. З давніх часів вона була символом любові. Тому символом сьогоднішнього свята, Дня сім'ї, любові і вірності, стала саме ця квітка. Послухайте вірш.

Читець:

Знову липень – маківка літа;
Туман над ставком вранці;
І Жовтоока, в розливах світла
Цвіте ромашка на полях.
Проста квітка, вона символ щастя,
Християнського відданого кохання.
Крізь біди всі, і всі негаразди
Любов до ромашки пронеси.

Ведучий: Ось ми часто говоримо слово «СІМ'Я», а давайте по-серйозному задумаємося, що це таке? У кого які визначення будуть? ... А ось інше питання: що для кожного з вас означає СІМ'Я? ... Спасибі за відповіді, а тепер мені хочеться, щоб ви послушали підготовлені вірші про сім'ю.

Читець:

Сім'я – щастя, любов і удача,
Сім'я – влітку поїздки на дачу.
Сім'я – це свято, сімейні дати,
Подарунки, покупки, приємні витрати.
Народження дітей. Перший крок, перший лепет,
Мрії про хороше, хвилювання і трепет.
Сім'я – це праця, одне про одного турбота,
Сім'я – це багато домашньої роботи.
Сім'я – це важливо! Сім'я – складно!
Але щасливо жити одному неможливо!
Завжди будьте разом, любов бережіть,
Образи і сварки подалі женіть,
Хочу, щоб про нас говорили друзі:
Яка гарна ваша сім'я!

Читець:

Давайте сімейні цінності шанувати,
Давайте завжди своїх близьких любити,

Адже тільки в сім'ї ми підтримку знайдемо.
Нехай буде завжди повною чашею ваш будинок!
Нехай діти і дорослі пам'ятають завжди –
Сім'я – це головне! Через роки
Зумійте ви щастя своє пронести,
Нехай тільки краще чекає попереду!
Читець:

Сім'я – це мама, і тато, і дід,
Бабуся готує нам смачний обід.
У сім'ї ще брати і сестри бувають.
Сім'я – це Я, де мене називають:
Кошеня і лапочка, зайченя, пташка ...
Мені хто – то братик, а хто – то сестричка.
Сім'я – де всі люблять мене і пестять,
І краще сім'ї нічого не буває!

Читець:
Маму дуже я люблю.
Тата теж я люблю.
Мама мені пече пряники,
Тато мені читає книжки.
Тато, матуся і я –
Наша дружна сім'я!
Я і бабусю люблю,
Я і дідуся люблю.
Я завжди їм допомагаю,
Підлогу мету і пил стираю.
Мама, тато, дід і я,
Та й бабуся моя –
Наша дружна сім'я!
І сестричку я люблю,
І братика я люблю.
З братом плаваємо, пірнаємо,
А з сестрою в сніжки граємо.
Мама, тато, дід і я,
Баба, брат, сестра моя –
Наша дружна сім'я!

Ведучий: А тепер настав час для конкурсів. Отже, скільки у нас буде команд? Дозвольте представити ЖУРІ. Я оголошую перший конкурс «АУКЦІОН прислів'я ПРО СІМ'Ю» (це домашнє завдання). Капітани команд по черзі будуть називати прислів'я про сім'ю. Той, хто знає більше за інших прислів'їв, перемагає. Повторюватися не можна.

Ведуча: А зараз другий конкурс «ЕРУДИТ». Мені потрібні на сцену по 2 представники від кожної команди. Я по черзі для кожної команди буду називати початок прислів'я, а ваше завдання їх продовжити і принести 1 бал в скарбничку своєї команди. Починаємо:

- Не родись красивою, а родись... (щасливою).
- У семи няньок дитя... (без ока).
- Гість на порозі – щастя в ... (будинку).
- Будинок без господині ... (сирітка).
- Будинок вести ... (не бородою трусити).
- Яблуко від яблуні... (недалеко падає).
- Чим багаті, ... (тим і раді).
- В гостях добре, а вдома... (краще).
- Чи не потрібен скарб, коли в сім'ї ... (лад).
- Коли сім'я разом, і серце ... (на місці).
- Одружуватися – не напасть, та як би ... (одружившись не пропасти).
- Ший шубу теплішу, ... (а дружину вибирай добрішу).
- З поганою дружиною постарієш, з хорошою ... (помолодієш).
- Любов – не картопля, ... (не викинуть у віконце).
- З милим рай і ... (в курені).

Ведучий: А тепер конкурс «Рукодільниця». Мені потрібні по 1 представнику від кожної команди. Йому потрібно швидше за всіх і охайніше всіх всунути нитку в голку і пришити до тканини два гудзики (великий і маленький). Не забувайте, що журі оцінює і швидкість, і охайність.

Ведуча: Наступний конкурс називається «МОДНИЙ ВИРОК». Потрібно 2 добровольці від кожної команди. Ваше завдання за певний проміжок часу з рулону туалетного паперу зробити красиве ексклюзивне вбрання і дати йому назву.

Ведучий: Конкурс під назвою «ШЕФ-КУХАР». Виходять по 2 представники від команди. Діти наосліп набирають по 10 карток з назвою різних продуктів, потім через 5 хвилин вони нам повинні розповісти, які 3 страви (перше, друге і десерт) з обраних продуктів можна приготувати.

Зразки назв для карток: селера, оцет, часник, цибуля, броколі, капуста, устриці, кальмари, морква, буряк, огірки, помідори, кабачок, кріп, петрушка, сир, вершкове масло, гриби, ковбаса, курка, індичка, свинина, яловичина, м'ясний фарш, макарони, вершки, мюслі, заморожені ягоди, рис, гречка, мед, манна крупа, геркулес, банан, груша, ківі, апельсин, яблуко ...

Ведуча: Поки журі робить підсумки, пограємо. Я вам ставлю питання, а ви на них відповідаєте «ТАК» або «НІ».

Жити, діти, без цукерок дуже погано, нудно? (Так.)

Є такий велосипед, що літає в космос? (Ні.)

Замерзає вода в спекотний літній вечір? (Ні.)

Чи всі потяги їздять лише по рейках? (Так.)

Може богатир-атлет до місяця дострибнути? (Ні.)

Всі стоять, коли горить червоне світло, – і авто, і люди? (Так.)

Може смачним бути обід з сирої картоплі? (Ні.)

Чи всі треба міста писати з великої літери? (Так.)

Брудний фрукт я з'їм, друзі, без шкоди? (Ні.)

Якщо в дім прийшла біда, зателефонуємо 103 ми? (Так.)

Ви відкрийте мені секрет: нудно вам сьогодні? (Ні.)

Ведучий: Настав час зробити підсумки нашої конкурсної програми. Слово надається журі ... Ми вітаємо переможців.

Ведуча: Зараз кожен з вас може на білій пелюстці від ромашки написати якісь хороші побажання своїй сім'ї, а потім з ваших пелюсток ми складемо букет.

Сценарій до Дня батька «Мій тато найкращий»

Ведуча:

Знову свято всіх нас в зал скликає,

Очі радісно горять.

Що ж сьогодні тут на вас чекає –

Хочете ви в мене запитать?

Так, у нас сьогодні свято!

Буде музика і сміх.
Дружно будемо вітати
Татусів улюблених своїх!
Сьогодні тут зібралися три сміливі, спритні, завзяті команди:
«Усмішка», «Веселка» та «Капітошка». Прошу команди привітатися.
«Усмішка»
Наш девіз всього три слова –
Посміхатись, бо це кльово!
«Веселка»
Як веселки кольори, будемо разом завжди ми!
«Капітошка»
Коли дощик накрапає,
Все одно не сумно нам!
Граємось, співаємо,
Все навкруг встигаємо!
Ведуча: Багато гарних слів написано про наших любих татусів.
Про них складають вірші та співають пісні.

1-а дитина:

Мій рідний татусь –
Він найкращий у світі.
І щиро зізнаюся вам,
Що дуже люблю й поважаю я тата,
Й нікому його не віддам.

2-а дитина:

Мій тато добрий і ласкавий,
Всміхнеться – сонце гріє.
Він різні гарні ігри-забави
Придумувати вміє.

3-я дитина:

Я кожного шаную тата,
Хоч як їх скрізь багато,
Та лиш таким хотів би стати,
Як мій, мій рідний тато.

4-а дитина:

Недарма вважає наша вся сім'я,
Що на тата ззовні дуже схожий я.
Підросту ще трішки, усього навчусь.

І таким завзятим стану, як татусь.

Ведуча:

Велике в нас свято

І радісний день,

Тож будемо співати

Веселих пісень. (Діти виконують пісню про тата).

Ведуча: Діти, щодня ви разом із татом чи мамою приходите у дитячий садок. А щоб прийти в садок, потрібно вміти зранку швидко одягнутись. Іноді вам потрібна допомога. І зараз ми подивимося, як тати можуть швидко одягти дитину в садочок.

Конкурс для татусів «Одягни дитину»

(Батьки на швидкість одягають малюків).

Ведуча: Запрошуємо до участі в змаганні по 6 учасників з кожної команди. Відомо всім, що батьки дуже люблять їздити на автомобілях, можна сказати, що це їхні улюблені іграшки. А наші діти теж люблять їздити, але не на авто, а на самокаті. (*Естафета для дітей «Швидкий самокат»*).

Ведуча: Улюблений час у кожній сім'ї – це вечірні години, коли сім'я збирається вдома. Зараз ми перевіримо, чи наші татусі читають своїм діткам казки.

Конкурс для тат «Казковий».

Назвіть героїв казки «Колобок».

(Дід, Баба, Колобок, Заєць, Вовк, Ведмідь, Лисиця)

Скільки героїв у казці «Рукавичка»? (9)

Якими словами починається казка «Ріпка»?

(«Посадив Дід ріпку...»)

З якої казки слова: «Жили собі двоє мишенят»?

(«Колосок»)

Хто розвалив теремок?

(Ведмідь)

З якої казки слова: «Став Дід на воротях у червоних чоботях...»?

(«Коза-Дереза»)

Назвіть героїв казки «Курочка Ряба».

Героя якої казки зроблено із соломи?

Естафета для дітей «Кулька».

Діти парами переносять кульку без рук.

Конкурс для татусів «Повітряна кулька».

(Батьки на швидкість надувають по п'ять кульок).

Ведуча: Іноді татам доводиться залишитись із дітьми вдома, поки мама в перукарні або ще десь затрималась. А іноді треба й обід готувати. Тож зараз діти допоможуть татам варити картоплю.

Конкурс для тат «Ух, картопелька».

Батьки чистять картоплю на швидкість.

Ведуча: Ми вже побачили, які наші тати вправні, швидкі, сміливі, працюючі. А зараз перевіримо, чи спритні діти?

Естафета для дітей «Пострибунчик».

(Стрибки на фітболі).

Ведуча: Як справжній чоловік, тато повинен уміти робити все: і цвях забити, і гайку закрутити.

Конкурс для татусів «Мій тато майстер».

Батьки на швидкість ремонтують іграшкові авто.

Ведуча: Кожний тато повинен бути не тільки сильним і працюючим, а й справжнім другом для дитини.

Ведуча: Ми хочемо побажати усім миру, любові та добра!

Рекомендована періодика:

Найкраща професія – мама: День матері // Проскурів. – 2016. – 5 трав. – № 17. – С. 1.

Стандрійчук В. Подарунок від жіночої ради / В. Стандрійчук // Проскурів. – 2016. – 12 трав. – № 18. – С. 1-3.

Стандрійчук В. Вшанували матерів-героїнь / В. Стандрійчук // Проскурів. – 2016. – 19 трав. – № 19. – С. 3.

Бортник М. Здорові батьки – здорові діти! : у Хмельницькому відбувся забіг родин / М. Бортник // Марічка NEWS. – 2016. – 10 серп. – № 12. – С. 16.

Салій І. Для свідомих батьків — майбутніх і нинішніх : п'ятий фестиваль усвідомленого батьківства — «Family fest» у Хмельницькому / І. Салій // Проскурів. – 2016. – 11 серп. – № 31. – С. 1, 3.

Жертви мовчання : діти – насильство // Проскурів. – 2016. – 17 листоп. – № 45. – С. 5.

Гресь А. Як допомогти спілкуванню дітей-близнюків : секрет сімейного спілкування / А. Гресь // Зростаємо разом. – 2017. – №1. – С. 23.

Українська родина – зернинка народу : родинне свято // Позакласний час. – 2017. – № 4. – С. 23-34.

Наймиліше слово – "Мама"! : а чи знаєш ти, що означає слово «мама»? // Розвивайко. – 2017. – №5. – С. 2–17.

Калінька О. Чи чарівна у мами скриня? : хоче Таня допомогти мамі / О. Калінька // Розвивайко. – 2017. – №5. – С. 18–21.

Гресь А. Стосунки мами, тата і дітей : секрети сімейного спілкування / А. Гресь // Зростаємо разом. – 2017. – №5. – С. 2–3.

Нікітіна О. Буйство подільських талантів / О. Нікітіна // Марічка NEWS. – 2017. – 7 черв. – № 23. – С. 20.

Харченко О. Квітковий віночок : сімейні зустрічі / О. Харченко // Зростаємо разом. – 2017. – №6. – С. 14-15.

Насильство в сім'ї. Потрібна допомога? // Факт!. – 2017. – № 35. – С. 5.

Вірші веселенькі про родину всеньку : самчитайлик // Джміль. – 2018. – №3. – С. 6–7.

Соціум // Проскурів. – 2018. – 26 квіт. – № 17. – С. 7.

День захисту дітей у Книжківцях : 1 червня відбулося яскраве веселе свято "Весела", яке створили працівники місцевого клубу, завідувач бібліотеки-філії №17 Валентина Бугаєва // Проскурів. – 2018. – 7 черв. – № 23. – С. 9.

Дунаєва В. Мамине свято : вірші про маму / В. Дунаєва // Малятко. – 2018. – №5. – С. 1–2.

Коли потрібно доводити родинні стосунки // Актуально для подолян. – 2018. – 28 черв. – № 26. – С. 4.

Попередження насильства і жорстокості в сім'ї : тренінг // Позакласний час. – 2018. – № 4. – С. 12–16.

Липко Н. П. Тепло єдиної родини : сімейний вечір / Н. П. Липко // Позакласний час. – 2018. – № 4. – С. 25–26.

Молоді сім'ї в Олімпійському русі // Проскурів. – 2018. – 9 серп. – № 32. – С. 4.

До доброї справи залучаємося разом: тренінг // Позакласний час. – 2018. – №10. – С. 15-16.

Шкільне дозвілля // Позакласний час. – 2018. – № 10. – С.22-34.

Сім'я і довіра: тренінг // Позакласний час. – 2018. – №11. – С. 36-38.

Кузьменко Т. Про доходи і витрати, або Плануємо сімейний бюджет : школа економіки / Т. Кузьменко // Джміль. – 2019. – №2. – С. 22–23.

Козак І. Не кожен конфлікт визнають булінгом, проте захищати дітей потрібно завжди / І. Козак // Голос України. – 2019. – 3 трав. – № 83. – С. 6.

Сімейний велопробіг : 2019 рік // Проскурів. – 2019. – 23 трав. – № 17. – С. 13-14.

Бабієнко І. "Family Fest" об'єднує родини / І. Бабієнко // Проскурів. – 2019. – 8 серп. – № 28. – С. 1, 6.

Родинні скарби // Позакласний час. – 2019. – № 8. – С. 41–46.

Головецька О. Інститут сім'ї: від патріархату до рівності / О. Головецька // Жінка. – 2019. – № 11. – С. 10–11.

Президент присвоїв звання "Мати-героїня" 31 жительці Хмельниччини // Актуально для подолян. – 2019. – 12 груд. – №50. – С. 3.

Особливості сімейного дозвілля // Позакласний час. – 2020. – січень. – №1. – С. 55–58.

Сімейні стосунки : випуск №8, вкладка // Позакласний час. – 2020. – №4. – С.1-16.

Зінов'єва М. Діти мають право! : свято – День захисту дітей / М. Зінов'єва // Проскурів. – 2020. – 4 черв. – №19. – С. 14.

Панорама Хмельницького : мама року – 2020 // Проскурів. – 2020. – 17 верес. – №34. – С. 7–9.

Права дітей у школі: про збір коштів, чергування та булінг // Актуально для подолян. – 2020. – 17 верес. – №38. – С. 1, 4, 10.

Майданська Т. Особливий майданчик / Т. Майданська // Подільські вісті. – 2020. – 24 верес. – №39. – С. 2.

Що входить до сукупного доходу : це важливо // Домашній адвокат. – 2020. – №9. – С. 2.

Заверуха М. Коли тиран у сім'ї – жінка / М. Заверуха // Експрес. – 2020. – 5–12 листоп. – №45. – С. 12.

Які документи потрібно змінювати після зміни прізвищ : це важливо // Домашній адвокат. – 2020. – №11. – С. 4.

Дудар В. Зачароване коло домашнього насильства / В. Дудар // Експрес. – 2021. – 1–8 квіт. – №13. – С. 16.

Про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо надання допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами та ефективного використання бюджетних коштів при фінансуванні одноразової натуральної допомоги "пакунок малюка" : Закон України від 30 березня 2021 року №1359–ІХ // Голос України. – 2021. – 13 квіт. – №69. – С. 6.

Костура Д. Цілеспрямованих, чесних і сильних духом виховують у Пласті / Д. Костура // Голос України. – 2021. – 22 квіт. – №76. – С. 12.

Слободянюк Т. Український ексклюзив : свято – День матері / Т. Слободянюк // Проскурів. – 2021. – 6 трав. – №17. – С. 7.

Гойденко О. Як шукати і знайти своє коріння / О. Гойденко // Порадниця. – 2021. – 13 трав. – №19. – С. 10.

Козак І. Родина – це сила / І. Козак // Голос України. – 2021. – 18 трав. – №90. – С. 6.

Стучінська К. Сім'я – це оберіг, який захищає від нещастя / К. Стучінська // Сімейна газета. – 2021. – 17-23 трав. – №19. – С. 1-2.

Дубінська О. Щоб у дитячих очах світилася радість / О. Дубінська // Подільські вісті. – 2021. – 3 черв. – №22. – С. 8.

Душенко С. Зігріти любов'ю дитячі серця / С. Душенко // Подільські вісті. – 2021. – 3 черв. – №22. – С. 7.

Здибель Ю. У пріоритеті – благополуччя дітей / Ю. Здибель // Подільські вісті. – 2021. – 3 черв. – №22. – С. 7.

Кузнецька Н. Важливо стати кращими батьками / Н. Кузнецька // Добре здоров'я. – 2021. – липень. – №13. – С. 14.

Кузнецька Н. Як виховувати доньку / Н. Кузнецька // Добре здоров'я. – 2021. – липень. – №13. – С. 14.

Воронцова Т. Криза в сім'ї: як владі і суспільству налагодити ефективний соціальний захист дітей, що перебувають у складних життєвих обставинах / Т. Воронцова // Актуально для подолян. – 2021. – 29 лип. – №30. – С. 4.

Козак І. З самого малку – у садок / І. Козак // Голос України. – 2021. – 7 серп. – №149. – С. 1.

Мати-героїня – 2021 // Проскурів. – 2021. – 26 серп. – №33. – С. 7.

Електронні ресурси

Перелік благодійних організацій м. Хмельницького . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.khmelnysky.com/> (дата звернення 10.06.2021). – Назва з екрана.

Сімейне виховання . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ppt-online.org/> (дата звернення 10.06.2021). – Назва з екрана.

Сімейне право . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://sites.google.com/> (дата звернення 15.07.2021). – Назва з екрана.

Сценарій родинного свята «З родини починається життя людини» . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://navigator.rv.ua/> (дата звернення 15.07.2021). – Назва з екрана.

Сценарій родинного свята «Українська родина» . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/> (дата звернення 10.07.2021). – Назва з екрана.

Сценарій свята «День сім'ї любові і вірності» . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://hnatob.com/> (дата звернення 15.07.2021). – Назва з екрана.

Сценарій свята «День сім'ї» . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/> (дата звернення 15.07.2021). – Назва з екрана.

Сценарій свята «Тато, мама, я – спортивна сім'я» . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vihovateli.com.ua/> (дата звернення 12.08.2021). – Назва з екрана.

Сценарій сімейного вечора «Традиції сім'ї» . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://libkor.com.ua/> (дата звернення 12.08.2021). – Назва з екрана.

6 світів, як виховують дітей у різних країнах? . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://tvoemisto.tv/> (дата звернення 12.08.2021). – Назва з екрана.

Хмельницький міський Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://molod-sport.khm.gov.ua> (дата звернення 10.06.2021). – Назва з екрана.

Хмельницький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді . – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://hocsssdm.org.ua/> (дата звернення 10.06.2021). – Назва з екрана.

ЗМІСТ

Вступ	3
Обов'язок батьків щодо виховання дітей	3
Адміністративна відповідальність	4
Кримінальна відповідальність	4
Сімейно-правова відповідальність	5
Патронатна сім'я	7
«ЄМалятко»	8
Провідні напрями родинно-сімейного виховання	9
Календар державних та міжнародних свят	10
Нормативна база	10
Державні, громадські та благодійні організації по підтримці та захисту прав сімей та дітей у м. Хмельницькому	11
Гарячі лінії	15
Сценарій сімейного вечора «Традиції сім'ї»	15
Сценарій родинного свята «З родини йде життя людини»	20
Сценарій свята «День родини»	26
Сценарій до Дня батька «Мій тато найкращий»	30
Рекомендована періодика	33
Електронні ресурси	37

Центральна публічна бібліотека
вул. Подільська, 78
м. Хмельницький
29000
E-mail: kmcbs.c@gmail.com
Сайт: www.cbs.km.ua